



РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

РЕШЕНИЕ № 12... ОС/2021 г.

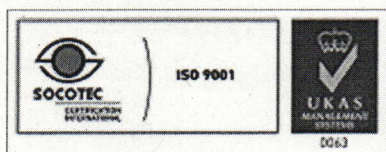
за преценяване на вероятната степен на значително отрицателно въздействие

На основание чл. 31, ал. 7 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР), чл. 18, ал. 1 от *Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (Наредба за ОС, обн., ДВ, бр. 73 от 11.09.2007 г., изм. и доп.)*, във връзка с чл. 6а, т. 1, буква „б“ от същата и внесено уведомление с вх. № НСЗП-221/12.05.2021 г. и допълнителна информация с вх. № НСЗП-221/02.07.2021 г. и вх. № НСЗП-221/18.08.2021 г. на МОСВ

РЕШИХ:

Съгласувам инвестиционно предложение (ИП) „Инженеринг – проектиране, строителство и авторски надзор за извършване на строително монтажни работи за изграждане на Западен канал в ПР „Сребърна“, свързано с изпълнение на Дейност 2 от проект „Управление на сукцесионните процеси и подобряване на качеството на местообитанията на защитени водолюбивы видове във влажната зона в ПР „Сребърна“ по процедура за предоставяне на БФП № BG16M1OP002-3.015 „Изпълнение на приоритетни мерки във влажни зони“ по Приоритетна ос 3 „Натура 2000 и биоразнообразие“ на ОПОС 2014-2020 г., което **няма вероятност** да окаже значително отрицателно въздействие върху природни местообитания, видове растения и животни, и техните местообитания, предмет на опазване в защитена зона **BG0000241 „Сребърна“** за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна и защитена зона **BG0000241 „Сребърна“** за опазване на дивите птици.

Местоположение: ИП ще се реализира на територията на ПР „Сребърна“, с. Сребърна, община Силистра, област Силистра, което обхваща следните поземлени имоти: ПИ 68299.44.130, с. Сребърна, община Силистра, област Силистра, вид собств. „Държавна публична“, вид територия „заета от води и водни обекти“, НТП „Резерват“, площ 6387201 кв.м., стар номер 204330; ПИ 10834.54.3, с. Ветрен, община Силистра, област Силистра, вид собств. „Изключителна държавна собственост“, вид територия „Горска“, НТП „Резерват“, площ 730379 кв.м., стар номер 054003; ПИ 10834.43.1, м. „БАЛТАТА“, с. Ветрен, община Силистра, област Силистра, вид собств.



София, 1000, бул. „Кн. Мария Луиза“ 22

Тел: +359(2) 940 6194, Факс: +359(2) 986 25 33



„Изключителна държавна собственост“, вид територия „заета от води и водни обекти“, НТП „Резерват“, площ 122687 кв.м., стар номер 043001; ПИ 10834.43.2, м. „БАЛТАТА“, с. Ветрен, община Силистра, област Силистра, вид собств. „Държавна публична“, вид територия „Земеделска“, категория 5, НТП „Резерват“, площ 1123163 кв.м., стар номер 043002; ПИ 10834.43.3, м. „БАЛТАТА“, с. Ветрен, община Силистра, област Силистра, вид собств. „Държавна публична“, вид територия „Земеделска“, категория 4, НТП „Резерват“, площ 12498 кв.м., стар номер 043003; ПИ 10834.43.4, с. Ветрен, община Силистра, област Силистра, м. „ИМОТ-73“, вид собств. „Държавна публична“, вид територия „Земеделска“, категория 4, НТП „Резерват“, площ 55778 кв.м., стар номер 043004; ПИ 10834.43.5, с. Ветрен, община Силистра, област Силистра, м. „ИМОТ-73“, вид собств. „Държавна публична“, вид територия „заета от води и водни обекти“, НТП „Резерват“, площ 11231 кв.м., стар номер 043005; ПИ 10834.41.34, м. „БАЛТАТА“, с. Ветрен, община Силистра, област Силистра, вид собств. „Държавна публична“, вид територия „заета от води и водни обекти“, НТП „Резерват“, площ 19962 кв.м., стар номер 041034; ПИ 10834.55.1, с. Ветрен, община Силистра, област Силистра, вид собств. „Държавна публична“, вид територия „Горска“, НТП „Резерват“, площ 184568 кв.м., стар номер 055001.

Територията на резерват „Сребърна“ с площ от 892.05 хектара е актувана като изключителна държавна собственост с Акт за държавна собственост № 245 от 18 юни 1997 г., поправен с Акт 1153 от 04.02.2010 г.

Възложител: Регионална инспекция по околна среда и водите - Русе, със седалище и адрес на управление: 7000 гр. Русе, ул. „Придунавски булевард“ № 20, г-н Анатоли Станев – директор.

Обща информация за предложеното инвестиционно предложение: За проект „Управление на сукцесионните процеси и подобряване на качеството на местообитанията на защитени водолюбиви видове във влажната зона в ПР „Сребърна“ по процедура за предоставяне на БФП № BG16M1OP002-3.015 „Изпълнение на приоритетни мерки във влажни зони“ по Приоритетна ос 3 „Натура 2000 и биоразнообразие“ на ОПОС 2014-2020 г.“ е издадено писмо с изх. № НСЗП-396/27.08.2019 г. на МОСВ среда и водите по чл. 2, ал. 2 от *Наредбата за ОС*.

Основната цел на ИП е с изграждането на западен канал за да се възстанови съществуващата в миналото естествена връзка на езерото с реката, която е прекъсната след изграждане на дига. Реката ще навлиза в езерото по канала, ще опреснява водите му, ще осигурява връзката на популациите на обитаващите влажната зона видове с тези, обитаващи реката и другите свързани с нея влажни зони, както и ще създава възможност за естествено изнасяне от езерото към реката на натрупалите се през годината тиня и детрит. Основната дейност е свързана с осигуряване на възможност и условия за ежегодно навлизане на води от река Дунав в резервата в достатъчни количества за циркулация на водите, мобилизирането и изнасянето на тинята и натрупания през годината детрит и поддържането на сукцесията на етап еутрофно езеро. Дейността е мотивирана в актуализирания план за управление на ПР „Сребърна“, одобрен от министъра на околната среда и водите през 2016 г.

Настоящото ИП, което се явява реализиране на Дейност 2 от цитирания по-горе проект, предвижда за изпълнение следните дейности: проектиране във фаза „Технически проект“ на обект: „Западен канал и съпътстващи дейности в ПР „Сребърна“; авторски надзор за дейността по изграждане на канала; изграждане на вътрешни диги; прекъсване на части от тях и строителство, както и преместване на екземпляри от вида водна лилия. Съгласно представената информация, дейността е възложена като инженеринг и има избран изпълнител и съответно има сключен договор. От РИОСВ-Русе са поставени изисквания към изпълнителя, съгласно които

строителните дейности ще се изпълняват в периода 01.08. до 31.12. на 2021 г. и 2022 г., извън размножителния период на птиците. Крайният срок за въвеждане на обекта в експлоатация е до 31.01.2023 г. До този момент за обекта е извършено проектирането и съпътстващите го дейности, като с писмо изх. № НСЗП-697/21.02.2021 г. на МОСВ е съгласувано провеждането на проучвателни проектни работи на територията на ПР „Сребърна“. От РИОСВ-Русе е изискано в екипа на изпълнителя да има биолог-еколог, който да наблюдава изпълнението на дейността и съответно да консултира с възложителя предложения за намаляване или ограничаване на въздействието върху компоненти и фактори на околната среда. В тази връзка в екипа на изпълнителя е привлечен представител на Българска академия на науките, който е участвал и в изработването на Плана за управление на ПР „Сребърна“. С оглед на това, избраното техническо решение е съобразено с предвижданията на цитирания план.

За изпълнение на основното строителство по изграждане на западен канал, нормалната експлоатация и обслужване на съоръжението е предвидено следното:

1. Изграждане на западен канал. При строителството ще бъде възстановена част от прекъснатата през 1979 г. земно-насипната дига на река Дунав (северна дига) и последващо допълнително укрепена. Целта на възстановените части е да се създаде възможност за затваряне на преливния отвор при опасно високи прииждащи води по р. Дунав с обезпеченост $P=1\%$ за защита на населението от бедствия и аварии, каквито са изискванията за ХТС съоръжения I клас; да се оформят конструктивните крила за преливане на високи води; да се задават и дефинират хидравличните характеристики на сервитута за акваторията при запълване на езерото. Ще бъде отстранен горния тинест слой с дебелина около 1 м, който ще се използва за запълване на останалите незапълнени взаимствани изкопи от минали строителни дейности по дунавските диги. Планираната кота на дъното на канала е 10,50 м.н.в. Каналът ще пресече дигата, като на мястото на пресичане ще се изгради бетонов преливник, който ще бъде обезопасен с метална ограда. След пресичане на дигата каналът ще продължи в южна посока, като в този участък ще бъде извършено продълбочаване до достигането му до централното водно огледало. Целта е да се осигури връзката на влажната зона с река Дунав и да се възстановят условията на естествена циркулация на водата в езерото при преливане на реката. Изграждането на западен канал е посочено като необходима и спешна мярка за устойчиво подобряване състоянието на езерната екосистема на ПР „Сребърна“ и в актуализирания План за управление на ПР „Сребърна“. Чрез изграждането на западен канал ще се осигури проточност на водата и естественото изнасяне на органичната тиня и на неорганични и органични вещества, които са разтворени или суспендирани в нея. Едновременно функциониране на западен и източен (съществуващ) канал и синхронното управление на двете съоръжения ще доведе до обмяна на водата в езерото и съответно до намаляване на сукцесионните процеси.

Каналът ще бъде разположен в западната част на езерото, следвайки в по-голямата си част контура на западния бряг. Съоръжението условно е съставено от две части – от р. Дунав – до преливника и от преливника – до централното водно огледало (ЦВО) и ще представлява продълбочаване на земната повърхност по предварително обследван профил, като ще следва формата на сега съществуващия естествен канал в езерото Сребърна. Строителни бетонни смеси ще бъдат използвани единствено за изграждането на преливника, който има за цел да предпази от изравняване на преливния ръб и фиксира котата на преливане. Тъй като при високи стоежи на водите на р. Дунав и съответно достигане на котата на преливане през преливника, бреговете на канала, както и на самата река остават под вода, ще бъдат изградени две насочващи диги – източна и западна, както и укрепване на дунавската такава (чрез изграждане на нови части на северната дига). Тези съоръжения ще бъдат изградени за предпазване на съществуващия западен противопожарен път от заливане, за управление на водния

поток, който ще влиза през западния канал и осигуряване на скорост на течението, както и за предпазване на бреговете от подкопаване и ерозия и абразия. Функцията на източната и западната дига е да формират насочено течение към езерото и да предотвратят дифузията разлива. Предвид целта на изграждането на канала – подобряване на циркулацията чрез мобилизиране на водите и наносите в езерото с цел изнасяне на биомаса извън същото – формирането на насочен поток е от изключително значение. Съгласно проектното решение, дигите ще бъдат от тип хомогенен разнороден земен насип, с трапецовидна форма. За укрепване на тялото на северната (Дунавска) дига и осигуряване на сухите откоси, срещу избиване на филтрационна вода са предвидени габионни дренажни укрепления. Откосите ще са естествено затревени. При необходимост – откосите ще бъдат укрепени допълнително чрез георогозки.

Съгласно техническата спецификация, изработена въз основа на данните от Плана за управление на ПР „Сребърна“, както и направените теренни проучвания през лятото на 2019 г., за канала са приети следните параметри:

- Дължина: участък 1 от р. Дунав до преливника: 420 м., по средната ос; участък 2 от преливника до ЦВО: 1 745 м. по средната ос;

- Ширина на дъното на западен канал: за участък 1 от р. Дунав до преливника, ширината на дъното варира от 100 м. при р. Дунав до 50 м. при преливника; за участъка от преливника до ЦВО ширината варира от 50 м. при преливника до 20 м. за цялата останала част;

- Кота на дъното на входа на канала при р. Дунав – 10,5 м.;
- Кота на дъното на 20 м. след бетоновия преливник – 11,5 м.;
- Кота на дъното в зоната на заустване в езерото – 10,6 м.;
- Преливна кота – 12,3 м.;
- Дълбочина – около 2 м.;
- Сервитут – две ивици успоредно на канала с ширина 20 м.;
- Брегове (новоизградени диги) на западен канал в участъка от р. Дунав до преливника.

Западен канал ще е обграден от диги – тип дунавска дига.

- Кота на бреговете диги на западен канал от 17,8 м. при връзката със съществуващата дига от 1974 г.;

- Коти на терена върху, които ще са дигите: 13,00 до 13,80 м.. Средно 13,40 м.

Дига по западния бряг на западен канал започва от входа на западен канал и е разположена в посока дере Домузкулак, като тя ще предпазва от наводняване пътя до входа на западен канал.

Дига по източния бряг на западен канал – започва от входа на западен канал, свързва се с южната дига, на която е преливника. Тя ще предпазва западен канал от запълване с наноси, които ще се мобилизират при високи дунавски води и поройни дъждове.

Дига с преливника на западен канал (северна дига) – това е старата заварена дига между южния хълм при входа на дере Домузкулак и дигата от 1974 г.

Ограда – около преливника на западен канал с обща дължина около 70,0 м. и две портални врати с размери 6,0/2,0 м.;

Обслужващ път за поддръжка на преливника – ширина 4 м., трошенокаменна настилка фракция 0-40.

Дейността по изграждане на западния канал е свързана единствено и само с подобряване проточността на езерото. Екосистемата в резервата представлява комплексна влажна зона, състояща се от река, заливаем остров и езеро с прилежащите му ниски крайбрежни части.

2. Укрепване и заскаляване на короната на източната дига между северен и южен шлюз за осигуряване на постоянен и сигурен достъп до съоръженията.

Предвиден е изкоп на билото на дигата за почистване и подравняване на основата, до уплътняване на същата и направа на трошенокаменна настилка в същия участък. Предвидени са бариери в двата края на източната дига при северен и южен шлюз.

3. Прекъсване на вътрешни диги. Предвижда се прекъсване на част от южната дига от 1979 г., на кота 11 м., в участък с дължина около 20 м.

4. Укрепване на западния противопожарен път с противоерозионни баражи и водостоци и последващо възстановяване на пътя с цел създаване на възможност за движение на строителна техника. Дейността по укрепване на западния път ще доведе до намаляване на количествата наноси, внасяни в езерото от запад.

5. Изграждане на вътрешна дига в междудиговото пространство западно на канал „Драгайка“ между северен и южен шлюз. Прекъсването на южната дига е с цел отводняване на междудиговото пространство. Това би довело до дифузни разливи, поради което с цел да се поддържа насочен поток и при изтичане на води от езерото към реката, се налага изграждане на вътрешна дига западно на канала между северен и южен шлюз. Това налага изграждането на вътрешна дига западно на съществуващия източен канал, като е предвидено да се отнеме пласт с дебелина 0,50 м. за отстраняване на хумуса и след това изграждане на дигата с насипване и уплътняване на пластове от глинести земни маси. Изграждането на тази дига е необходимо, т.к. в североизточната част на междудиговото пространство е предвидено да се натрупат част от иззетите земни маси (от дейността по изграждане на канала), тини и кочки, добити при изпълнение на дейностите по проекта. Допълнително от дейността изземване на тиня се очакват около 250000м³ сапропелни тини. Мястото е избрано като най-подходящо след направени обследвания и анализи на цялата територия на резервата. Към настоящия момент, това пространство с площ около 36 ха, е заето от серийни (преходни) растителни съобщества с участието, а на места и с доминиране на инвазивния вид аморфа (*Amorpha fruticosa*). След приключване на проекта, с течение на времето, площта следва да бъде изравнена на коти 13,20-13,40 и вече ще е подходяща за възстановяване на тревни или горски местообитания, поради по-високата кота на терена и допълнителни натрупване на земни маси и иззети наноси от езерото. Технологичните води няма да се връщат в езерото. В плана за управление е подчертано, че тези води не трябва да се рециркулират в езерото, поради което ще се предприемат мерки за предотвратяване на възможността на биогенно натоварени води, получени в резултат на отцеждането на добитите земни маси, да попаднат в канала или директно в езерото. Котата на новата дига е предвидена на 14,50, като същата е съобразена с котата на терена. В най-високата си част на междудиговото пространство котата на терена е 13,88. Изграждането на дигата е необходимо за да се обезпечи ефективността на съоръжението и да се предотврати изтичането на води и земни маси и тиня към източния канал. При нулева алтернатива има реална възможност за обратното навлизане на седименти във водното огледало директно чрез пробива на дигата на междудиговото пространство или чрез изливане в канала между северния и южния шлюз, а от там по гравитачен път в езерото. Новата дига ще помогне да се осигури опазването, поддържането и възстановяването на биоразнообразието в трите му нива: популационно, видово и екосистемно. Така ще се гарантира, както опазването на отделните екземпляри от целевите за опазване видове, така и на техните местообитания. Дължината на дигата е предвидена да бъде по цялото протежение между северния и южния шлюз, но в хода на строителството ще се започне от най-северната част и доизграждането ще бъде паралелно с натрупването на иззети земни маси, тиня и кочки.

6. Почистване на северен път за използване на същия за обслужване и по време на строителните работи.

7. Рекултивация на строителната площадка. В зоната на преливника на западния канал на територията на резервата, ще бъде обособена площадка с площ от около 500 кв.м. за нуждите на строителната техника. След приключване на строителните дейности, площадката и всички компрометирани площи ще бъдат възстановени и залесени с местни видове.

8. Почистване на източен канал между северен и южен шлюз от наноси и саморасла храстова и дървесна растителност по дъното и откосите.

9. Преместване на екземпляри от вида водна лилия. При изпълнението на западен канал е възможно да бъдат засегнати екземпляри на бялата водна лилия (*Nymphaea alba*), във връзка с което е извършено проучване за възможността за преместването им на подходящо място. След направено обследване с дрон и геодезическо заснемане е установено, че трасето на канала минава в непосредствена близост до няколко туфи водни лилии, поради което в проектна част „Озеленяване“ е предвидено тяхното изместване на предварително създадено подходящо място сред тръстиките. За опазването на вида са предложени мерки по преместването им на подходящо място в тръстиковите масиви под контрола на специалисти. Дейностите по преместването ще бъдат в границите на 40 м. Предложен вариант: загребване на цялата туфа (петно) водни лилии със специализираната кофа на багера амфибия, повдигане на 20 cm, за да се отлепи от дъното и без да бъде изваждана от водата, да бъде преместена в предварително подготвеното заливче в плаващата тръстика. По този начин ще се преместят не отделни грудки, а целия „чим“ - цялото коренище, заедно с тинята, в която е вкоренено и надводната част на растенията.

Предвижда се и укрепване на западния противопожарен път с цел достъп на строителната техника. По протежение на същия (дължина около 3700 м) ще се изградят канавки и баражи за намаляване на водния отток от прилежащия склон към езерото.

В началото на канала, на територията на резервата, ще бъде обособена площадка с площ около 500 кв.м. за нуждите на строителната техника. След приключване на строителните дейности площадката ще бъде възстановена и залесени с местни видове.

Съгласно предложеното техническо предложение, строителните дейности ще се извършват в следната последователност:

В периода Август – Декември 2021 г.:

- Мобилизация на техника и организация на временна строителна база;
- Почистване на северен път;
- Укрепване на западен път и последващо възстановяване на пътя;
- СМР за Вътрешна дига в междудиговото пространство;
- Изграждане на Участък 1 на Западен канал – от р. Дунав до преливника заедно с насипи за дига Запад, дига Изток, дига Юг;
- Участък 2 с преливник – СМР започват през 2021 и приключват в 2022г;
- Преместване на екземплярите водни лилии;
- Изпълняват се всички съпътстващи дейности към изброените обекти: изпомпване на тиня, почистване на кочки, извозване на изкопани почви, уплътняване на пластове глинести почви, водочерпене и изпомпване на тиня повторно.

В периода Август - Декември 2022 г.

- Изграждане на Участък 1 на Западен канал до преливника – продължава в 2022г;
- Направа на насип с уплътняване на пластове глинести почви за площадки, вкл. съпътстващи дейности;
- Участък 2 на Западен канал от преливник до ЦВО – продължава в изкоп с тинесто дъно и повторно изпомпване на тиня и всички съпътстващи дейности от 2021г.;
- Прекъсване на вътрешни диги с дължина 20 м. – 2 бр;

- Изграждане на баражи и пътни водостоци на западен път, изкоп и монтаж на габиони;

- Укрепване и заскаляване на короната на източната дига между северен и южен шлюз и поставяне на бариери в двата края;

- Почистване на източен канал между северен и южен шлюз;

- Рекултивация на строителната площадка;

- Изпълняват се всички съпътстващи дейности към изброените процеси, както следва: извозване на изкопани почви, уплътняване на пластове глинести почви, подложки от пясък, ръчни изкопи, монтаж на ограда и портални врати.

Всички дейности по изпълнение на изграждането на западния канал ще се извършат след приключване на размножителния период на птиците, в периода от м. август – м. декември на 2021 г. и 2022 г. като извън разрешения период за СМР ще се изпълняват подготвителните дейности.

Изпълнението на проектното предложение не налага необходимост от изграждане на нова инфраструктура. Пътищата на територията на резервата, които ще бъдат използвани, са съществуващи. Предвижда се укрепване единствено на западния противопожарен път с цел достъп на строителната техника. По протежение на същия ще се изградят канавки и баражи за намаляване на водния отток от прилежащия склон към езерото.

Проектното предложение не е свързано с формиране на отпадъчни води. За нуждите на работния персонал ще бъдат осигурени химически тоалетни. Не се предвижда водовземане за питейни, промишлени или други нужди. Няма и не се предвижда изграждане на дъждовна канализация.

Строителни материали и продукти ще бъдат необходими единствено за изграждането на бетоновия преливник на канала, укрепване на западния противопожарен път и дигата между северен и южен шлюз. Необходимите строителни материали по време на строителството ще се доставят от търговската мрежа и са ангажимент на изпълнителя на конкретната дейност. Качествени земни маси за дигите ще се осигурят от: изкопни работи по баражите; пробива на южната дига; частично от западния канал; частта от междудиговото пространство, в което се предвижда временното съхраняване на иззетите земни маси.

Каналът ще бъде разположен в западната част на резервата, следвайки в по-голямата си част контура на западния бряг на езерото. С изграждането на канала ще се осигури:

- периодично преливане на р. Дунав в резервата през северозападния участък, възстановяване на жизнено важната за влажната зона връзка с река Дунав, която е и екокоридор за водните обитатели;

- възстановяване на условията за естествената циркулация на водата в езерото при преливане на река Дунав, която е съществувала преди 1948 г. с възстановяване на комплекса от два канала: входен (западен) и изходен (източен, сегашният „Драгайка“). Това ще създаде условия за по-добра циркулация на водите в езерото и условия за мобилизиране на придънната тиня, включително и тази под кочките, което в съчетания с отворен канал „Драгайка“ създава условия за изнасяне на тиня в Дунав. При високи дунавски води ще се появи разликата между скоростта на водата в западния канал и източния канал (Драгайка) поради по-голямото сечение на Западния канал и преливника му в сравнение с Драгайка;

- специфична среда за обитание: при ниски води ще се оголва само преливната ивица; северно от преливника каналът ще е част от дунавския ръкав между българския бряг и остров Девня – местообитание за дунавски риби и бентосни организми; южно от преливника ще е част от дълбоките води в езерото - дълъг дълбок канал със стръмен западен бряг и стъпаловиден източен бряг, с площадки за възстановяване на

местообитание за водни лилии, което граничи на изток с тръстиковия масив. За колонизиране на канала от водна лилия ще се използват събраните при прокопаването му грудки от няколкото малки петна, през които ще мине трасето.

Каналът ще предостави много по-голяма площ за развитието на водните лилии, което от една страна ще подпомогне популацията на този консервационно значим вид, а от друга ще осигури местообитания за гнездене на речни чайки и рибарки.

С изграждането на западен канал, освен осигуряване на проточността в езерото, ще се възстанови и подобри трофичния рибен ресурс за всички видове птици, обитаващи ПР „Сребърна“.

Проектното предложение е разработено във връзка с изпълнение на целите и мерките, заложи в плана за управление на ПР „Сребърна“. Реализирането на ИП ще помогне за постигане на главните цели, определени в ПУ, а именно опазването и поддържането на биоразнообразието в резервата в дългосрочен план, в това число съхраняване, опазване и възстановяване на комплексната езерна екосистема с характерно периодично заливане от р. Дунав, както и запазването и поддържането на благоприятно и природозащитно състояние на консервационно значими типове природни местообитания и популациите на целевите видове в ПР „Сребърна“.

Изграждането на западен канал в ПР „Сребърна“ е проект с най-висок приоритет, мотивиран в Плана за управление на Резервата от 2016 г. Неговата реализация ще осигури връзката на влажната зона с река Дунав, като това ще позволи да се възстановят условията на естествена циркулация на водата в езерото при преливане на реката, една от необходимите и спешни мерки за устойчиво подобряване състоянието на езерната екосистема в ПР „Сребърна“. С оглед на това, в плана за управление е обоснована необходимостта от неговото изграждане и е посочена схема на разположението на канала, както и са зададени коти и параметри за отделните му елементи.

Съгласно представената в уведомлението информация при извършване на СМР по изграждане на канала и прилежащите му съоръжения ще бъдат засегнати:

- За изграждане на диги и преливник (от р. Дунав до преливника) - около 36 дка от горската територия, разположена в горски подотдел 14 „1“ (150 дка) в най-северозападната част от резервата, представляваща култура от бяла върба, бяла топола, полски ясен, полски бряст и др., създадена през 2012 г. в рамките на предходен проект по ОПОС 2007-2013 г. Залесяването на различни терени с обща площ 332 дка е извършено с цел възстановяване на естествените заливни гори, представляващи местообитание с код 91E0 *Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*). Предвид това, че насаждението е на 8 години, то не може да се твърди еднозначно, че е придобило пълните характеристики на природно местообитание и/или гнездово местообитание, т.к. при направен обход на засегнатата площ не са установени наличие на гнезда. Допълнително, при направената справка в цифровите модели на Натура 2000, изготвени в резултат на проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природните местообитания и видове – фаза I“ в засегнатата територия не са установени природни местообитания, предмет на опазване в защитена зона BG0000241 „Сребърна“. В резултат на извършените обследвания от проектанския екип е установено, че в този участък се наблюдава 20% съхнене на дървесна растителност, което значително намалява степента на въздействие. По отношение на необходимостта от извършване на сеч на дървесна растителност, залесена през 2012 г. със средства на ОПОС, РИОСВ-Русе е изпратил писмено запитване до управляващия орган на оперативната програма с искане за съгласуване. Съгласно получения отговор, устойчивостта на резултатите на проектни предложения, реализирани с финансовата подкрепа на оперативната програма е 5 години, считано от окончателното приемане. Предвид това, не е налице колизия между предходното

злесяване и необходимостта от почистване на терен с площ около 36 дка, върху който ще бъдат изградени част от западния канал и източната и западната дига към него, още повече и като се вземе предвид и установеното съхнене на дърветата;

- За изграждане на дига с преливник са необходими около 28 дка, заети основно с И-214, пенсилвански ясен (инвазивни видове) и единични екземпляри от видовете бяла върба и полски бряст;

- Западният канал, в частта от преливника до ЦВО ще засегне горски подотдел 14-ж, зает с издънкова тополя И-214 (инвазивен вид).

- При изпълнение на дейностите, горските площи, които ще бъдат засегнати при строителните дейности и подлежат на възстановяване са тези от площадка „Временно стопанство”. Площадка „Временно стопанство” е с размери 15х33.34 м и площ 500 м², като е планирано да бъде разположена в подотдел 14-4. Площта на подотдел 14-4 (0.8 ха) е заета от горскодървесна растителност с естествен произход и относително ниска пълнота (0.4). Основните дървесни видове в подотдела са бяла върба, пенсилвански ясен и гледичия. Около 80% от състава на насаждението се формира от неместни инвазивни видове - пенсилвански ясен (60%) и гледичия (20%) и само 20% от местния вид бяла върба. След приключване на дейностите, площадката за „Временно стопанство”, която ще се използва за: паркинг на строителната техника, необходима за изпълнение на проекта; място за съхранение на строителни материали, кофражни платна и други материали, необходими за строителните дейности; стоянка за фургони за склад и офис за работниците по проекта, ще бъде отново залесена с черна тополя. Черната тополя развива корона, която е особено подходяща за гнезда на едри грабливи птици, като ще се осигурят потенциални гнездови места за морски орел и орел рибар, предмет на опазване в ЗЗ BG0000241 „Сребърна“.

Предвид становище на МОСВ с изх. № НСЗП-369/27.08.2019 г. и съгласно документацията от настоящото уведомление, дейностите в описаното по-горе инвестиционно предложение не попадат в Приложение № 1 към чл. 92, т. 1, както и в Приложение № 2 към чл. 93, ал. 1 на *Закона за опазване на околната среда* (ЗООС). Същите не представляват разширение или изменение, което да доведе до значително отрицателно въздействие върху околната среда по смисъла на чл. 93, ал. 1, т. 2 и 3 от ЗООС, поради следното: Всички дейности ще се извършват в границите на ПР „Сребърна“. Изпълнението на инвестиционното предложение не налага необходимост от изграждане на нова инфраструктура. Пътищата на територията на резервата, които ще бъдат използвани, са съществуващи. Предвижда се укрепване единствено на западния противопожарен път с цел достъп на строителната техника. По протежение на същия ще се изпълнят канавки и баражи за намаляване на водния отток от прилежащия склон към езерото. ИП не е свързано с формиране на отпадъчни води. За нуждите на работния персонал ще бъдат осигурени химически тоалетни. Не се предвижда водовземане за питейни, промишлени или други нужди. Няма и не се предвижда изграждане на дъждовна канализация. Строителни материали и продукти ще бъдат необходими единствено за изпълнение на бетоновия преливник на канала, укрепване на западния противопожарен път и дигата между северен и южен шлюз.

Предвид посоченото, за ИП няма основание да се изисква провеждане на регламентираните с Глава шеста от ЗООС процедури по оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) или преценяване на необходимостта от ОВОС.

ИП попада в обхвата на чл. 2, ал. 2 от *Наредбата за ОС*. Във връзка с това, с писмо, изх. № НСЗП-221/29.06.2021 г. на МОСВ, възложителят е уведомен, че предвид местоположението и характера на предвидените дейности, компетентният орган е преценил, че е необходимо провеждане на процедура по реда на Глава втора от *Наредбата за ОС*. В хода на процедурата с писмо изх. № НСЗП-221/12.07.2021 г. на МОСВ, на основание чл. 17 от *Наредбата за ОС* е поискано становище от Института

по биоразнообразие и екосистемни изследвания при Българска академия на науките (ИБЕИ БАН) и от WWF Дунавско-Карпатска програма, относно вероятната степен на отрицателно въздействие върху предмета и целите на опазване на защитените зони, в това число и върху реализираните по-рано дейност, имащи за цел възстановяване на природно местообитание 91Е0*.

ИП попада в границите на защитени територии по смисъла на Закона за защитените територии (ЗЗТ): **Поддържан резерват (ПР) „Сребърна“**, в землищата на село Сребърна и село Ветрен, община Силистра, област Силистра, обявен за резерват с Постановление № ЗП/2-11931/20.09.1948 г. на Министерство на земеделието и горите, разширен със Заповед № 581/28.06.1993 г. на Министерство на околната среда (обн., ДВ, бр. 58/1993 г.), прекатегоризиран в поддържан резерват със Заповед № РД-367/15.10.1999 г. на МОСВ (обн., ДВ, бр. 97/1999 г.) и актуализирана по площ със Заповед № РД-1135/07.11.2005 г. на МОСВ (обн., ДВ, бр. 100/2005 г.). Планът за управление (ПУ) на ПР „Сребърна“ е утвърден със Заповед № РД-565/13.10.2016 г. на МОСВ (обн., ДВ, бр. 87/2016 г.) и **Защитена местност (ЗМ) „Пеликаните“**, в землищата на село Айдемир, село Ветрен и село Сребърна, община Силистра, област Силистра, обявена като буферна зона на резерват „Сребърна“ със Заповед № 1/03.01.1983 г. на председателя на Комитет за опазване на природната среда при Министерски съвет (обн., ДВ, бр. 5/1983 г.), намалена като площ със Заповед №581/28.06.1993 г. на министъра на околната среда (обн., ДВ, бр. 58/1993 г.), с променен режим със Заповед № РД-1455/11.12.2003 г. на МОСВ (обн., ДВ, бр. 6/2004 г.), прекатегоризирана в защитена местност със Заповед № РД-527/12.07.2007 г. на МОСВ (обн., ДВ, бр. 72/04.09.2007 г.) и актуализирана по площ със Заповед РД- 202 от 11.03.2014 г. на МОСВ (обн., ДВ, бр. 33/11.04.2014 г.). Планът за управление на ЗМ „Пеликаните“ е утвърден със Заповед № РД-566/13.10.2016 г. на МОСВ (обн., ДВ бр.87/2016 г.).

ИП попада и в границите на защитени зони (Натура 2000 места) по смисъла на Закона за биологичното разнообразие (ЗБР): **BG0000241 „Сребърна“**, обявена със Заповед № РД-564/05.09.2008 г. на министъра на околната среда и водите (обн., ДВ, бр. 84/2008 г.) за опазване на дивите птици, изм. и доп. със Заповед № РД-277/ 31.03.2021 г. на министъра на околната среда и водите (обн., ДВ, бр. 43/2021 г.), с която се обявява и за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна.

След извършена проверка на местоположението на дейностите, които ще се реализират спрямо данните по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ се установи, че част от същите ще засегнат 8 ха природно местообитание 3150 Естествени еутрофни езера с растителност от типа *Magnopotamion* и *Hydrocharition*, предмет на опазване в защитена зона BG0000241 „Сребърна“.

При реализирането на западния канал ще бъдат засегнати и площи, върху които през 2012 г. е извършено залесяване с цел възстановяване на естествените заливни гори, представляващи местообитание с код на природно местообитание 91Е0 *Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*).

При извършената проверка за допустимост по смисъла на чл. 12, ал. 2, ал. 4 и ал. 5 от *Наредбата за ОС* се установи, че реализирането на ИП е допустимо спрямо:

- режима на дейностите в защитени зони BG0000241 „Сребърна“, определени със Заповеди № РД-564/05.09.2008 г. и № РД-277/31.03.2021 г. на МОСВ;

- режима на ПР „Сребърна“ и ЗМ „Пеликаните“, определен по реда на Закона за защитените територии, заповедите за обявяването им и плана за управление на ПР „Сребърна“ и ЗМ „Пеликаните“;

- режимите по Закона за водите и в утвърдения План за управление на речните басейни (ПУРБ) и План за управление на риска от наводнения (ПУРН) на

Дунавски район, съгласно становище на Басейнова дирекция „Дунавски район“ (БДДР) с вх. № НСЗП-221/02.06.2021 г. на МОСВ. Реализирането на ИП е допустимо спрямо ПУРБ (2016-2021 г.) на ДР и ПУРН (2016-2021 г.) на ДР при спазване задължително на условията поставени в становището.

Съгласуването на ИП се основава на следните

МОТИВИ:

1. Предвид характера на ИП и малката площ, която ще бъде засегната от защитени зони BG0000241 „Сребърна“, при реализиране на същото не се очаква значително отрицателно въздействие върху предмета и целите на опазването им.

2. Местоположението на предвидените дейности и обемът им, не предполага трайно и необратимо влошаване на качествата на местообитанията за размножаване, хранене, укритие и/или миграция на видовете, както и на видовете птици, предмет на опазване в защитените зони.

3. Местоположението, характерът и обемът на предвидените дейности не могат да доведат до прекъсване на функционалните връзки в популациите на видовете, предмет на опазване в защитената зона, както и до нарушаване на целостта на природните местообитания, до фрагментация или нарушаване на целостта на защитените зони.

4. Реализирането на ИП няма да доведе до промени в структурата, функциите и природозащитните цели на защитените зони, тъй като дейностите, предвидени за изпълнение в настоящото ИП са в съответствие с т. 3.1 от заповедите за обявяване на защитените зони, т.к. в резултат от тяхното реализиране ще се подобри състоянието на две природни местообитания и местообитанията на целевите видове птици, риби и водни растения, предмет на опазване в двете защитени зони, част от които са и индикатор на проекта „Управление на сукцесионните процеси и подобряване на качеството на местообитанията на защитени водолюбиви видове във влажната зона в ПР „Сребърна“.

5. Строителните дейности ще бъдат за кратък период от време и на ограничена площ, поради което няма вероятност да доведат до прогонване на видове. Временните и обратими въздействия от реализирането на ИП няма да предизвикат бариерен ефект, трайно обезпокояване на видове, както и нарушаване на видовия състав на защитените зони. Възможно е да има безпокойство върху водните обитатели, но същото ще бъде минимално и временно.

6. С реализирането на дейността ще се постигне положителен ефект върху природните местообитания, попадащи в обхвата на ИП, изразяващо се в осигуряване на оптимална честота и обем на заливане с дунавски води, така че да се поддържа достатъчен воден обем в езерото Сребърна, като в същото време се повиши проточността на езерото, с което ще се намалят гнилостните процеси в езерото. При извършването на строителните работи ще се постигне състояние на екосистемата, което най-близко отговаря на естественото състояние.

7. С изпълнението на дейностите ще се постигне намаляване на еутрофикацията в езерото, която е основен проблем за територията, както и за предмета на опазване в защитените зони и ще се постигне подобряване на състоянието на предмета на опазване в защитените зони, каквато е и основната цел на същите.

8. Няма да има въздействие върху природно местообитание 91E0 в границите на защитената зона, т.к. няма да бъдат унищожени или засегнати полигони на същото, определени с проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I“. Площта от горски подотдел 14 „I“, която ще бъде засегната от част от дейностите към настоящия момент не е придобила

характеристиките на местообитание с код 91E0 и няма да доведе до влошаване на състоянието и структурата на природното местообитание в зоната. Очаква се с подобряване на хидрологичната връзка, дори да се подобри състоянието на засадените фиданки, като се ограничи, установеното съхнене.

9. При реализацията на ИП ще се засегнат около 0,88 % от площта на природно местообитание 3150 Естествени еутрофни езера с растителност от типа *Magnopotamion* и *Hydrocharition*. Въздействието ще бъде незначително, предвид малката площ, която ще бъде увредена. В същото време реализирането на ИП ще доведе до значително подобряване на състоянието на природното местообитание, т.к. за подобряване на природозащитното състояние на природното местообитание е определено, че на първо място трябва да бъде реализирано ефективно възстановяване на връзката с р. Дунав, както и да се предприемат антиеутрофизационни мерки, което ще бъде постигнато с реализирането на ИП.

10. Изграждането на западен канал е включено и в Плана за управление на ПР „Сребърна“ като проект с най-висок приоритет с ключово значение за постигане на целите на опазване на влажната зона. В същото време в Националния план за опазване на значимите влажни зони в България 2013-2022 г. е идентифицирана необходимостта от въвеждане и поддържане на подходящ воден режим за екосистемата чрез хидротехнически мерки – изграждане на втори канал на територията на езерната екосистема, за да се осигури нужната проточност.

11. IUCN в качеството си на международна организация за защита на природата през последната година е дала на ПР „Сребърна“, като обект на световното природно наследство, оценка „добро състояние с някои проблеми“. Основната причина за добрата оценка е именно, че са планирани конкретни мерки и изпълнението на този проект (изграждане на западен канал), което е предпоставка, че ще бъдат решени проблемите във влажната зона, в това число и подобряване на състоянието на предмета на опазване в защитените зони.

12. Засегнатата горска растителност от местни дървесни видове (бяла върба, полски бряст, полски ясен) в планираните за строителни дейности полигони е сравнително малък, в сравнение с инвазивните и неместни видове, които са в пъти повече (акация, айлант, И-214, черница, гледичия, аморфа, пенсилвански ясен, явор негундо и миризлива върба). С реализирането на предвидените дейности ще бъдат премахнати значителни площи с инвазивни видове и ще се създадат условия за трайно възстановяване на местната горска растителност, в това число природните местообитания и местообитания на видове, предмет на опазване в защитените зони. С оглед на минимизиране на въздействията върху местната растителност от РИОСВ-Русе е реализирано в края на 2020 г. ново залесяване на общо 217 дка от територията на резервата с фиданки от видовете бяла върба, бяла тополя, ясен, елша и др., типични за влажната зона.

13. Реализацията на ИП ще се отрази благоприятно върху развитието на макрозообентоса, който като трофична база ще благоприятства поддържането на стабилност на рибното съобщество в езерото.

14. Не се очаква реализацията на инвестиционното предложение да доведе до поява на кумулативно въздействие със значителен ефект върху природните местообитания, видовете и техните местообитания, предмет на опазване в защитените зони, предвид факта, че същото ще доведе до подобряване на състоянието и ще създаде условия за бъдещото поддържане на доброто състояние на предмета на опазване в защитените зони.

С цел предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно отстраняване на предполагаемите отрицателни въздействия върху защитените зони и техния предмет на опазване, при реализация на ИП да се спазват следните

УСЛОВИЯ:

1. При реализирането на ИП, да не се допуска изграждане на нови пътища.
2. Строителните дейности да се изпълняват извън размножителния период на птиците.
3. Да се проведе подробен инструктаж на работниците с цел предотвратяване на въздействия като увреждане и унищожаване на растителни и животински видове в района на дейностите.
4. Рекултивацията на строителната площадка за нуждите на строителната техника с площ около 500 кв.м. да се извърши с местни видове.

При всички случаи на промяна в данните, посочени в уведомлението по чл. 10 от *Наредбата за ОС*, или на някои от обстоятелствата, при които е издадено решението, възложителят, съответно новият възложител, е длъжен да уведоми компетентния орган за промените в 14-дневен срок от настъпването им.

Съгласно разпоредбата на чл. 31, ал. 24 от *Закона за биологичното разнообразие*, решението губи правно действие, ако в срок от 5 години от датата на издаването му не са започнали действия по осъществяване на проекта.

При констатиране на неизпълнение на условията, посочени в настоящото решение, виновните лица носят административнонаказателна отговорност по чл. 128 б от ЗБР.

Решението може да бъде обжалвано в 14-дневен срок от съобщаването му пред Върховния административен съд по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

АСЕН ЛИЧЕВ

Министър на ~~околната среда и водите~~ 1811 |

Дата:

01.09.2021г. 